

C.H. Mackintosh

Wat is het christendom?

Brief aan de Filippenzen, hoofdstuk 3

Filippenzen 3

Inleiding

De Bijbel is de belangrijkste gids voor de gemeente van alle tijden, in alle streken en onder alle omstandigheden. De inhoud is compleet en we zien hierin de volmaakte weg van God met de gemeente en een moreel kompas voor haar. In de Bijbel, en niet in één of ander theologisch systeem, zien we wat het christendom is. Het christendom is geen menselijke godsdienst die afgeleid is van de Bijbel. We mogen God daarvoor danken. Wij gaan niet in op hoe mensen hun systemen verdedigen. De mensen dwalen in hun theologie en falen in de leer. Maar de Bijbel en het christendom staan vast. Dat is pure genade en van onschatbare waarde. Wij kunnen niet dankbaar genoeg zijn, dat we een volmaakte maatstaf hebben in godsvrucht en moraal. Die maatstaf vinden we in de Bijbel en het christendom. De mensen kunnen dwalen in hun geloof en falen in hun gedrag, maar de Bijbel blijft Gods Woord en het christendom blijft het christendom. Hoofdstuk 3 van de brief aan de Filippenzen laat ons het ware christendom zien, waaraan elke gelovige een voorbeeld moet nemen. Paulus kan door de Heilige Geest zeggen: *'Wees samen mijn navolgers, broeders'* (vs. 17).

Hij spreekt niet tegen ons als apostel, ook niet als een buitengewoon begaafd iemand, die onuitsprekelijke visioenen ziet. In vers 17 horen we Paulus als christen. Wij kunnen hem niet navolgen als een apostel. In zijn ontrukking naar het paradijs kunnen wij hem ook niet volgen, maar wel in zijn christelijke wandel in de wereld.

In hoofdstuk 3 van de brief aan de Filippenzen krijgen we een volledig overzicht van de loopbaan van Paulus van het begin tot het einde. We kijken naar:

1. de christelijke positie;
2. het christelijke doel;
3. de christelijke hoop.

1. De christelijke positie

De christelijke positie zien we in hoofdstuk 3 van de brief aan de Filippenzen op twee manieren. Het gaat niet alleen over de positie van een christen, maar ook wat die niet is. Paulus kan zich beroemen op zijn eigen gerechtigheid: *'hoewel ik reden heb op vlees te vertrouwen. Als iemand anders meent op vlees te kunnen vertrouwen, ik nog meer: besneden op de achtste dag, uit het geslacht van Israël, van de stam van Benjamin, een Hebreër uit de Hebreëën; wat de wet betreft een farizeeër; wat de ijver betreft een vervolger van de gemeente; wat de gerechtigheid betreft die in de wet is, onberispelijk'* (Fil. 3:4). Dit zijn allemaal redenen om een plaats van aanzien te hebben. Niemand kan Saulus van Tarsis overtreffen. Hij is een Jood, zijn afkomst is zuiver, zijn wandel onberispelijk met een onwankelbare toewijding. Met vurige ijver vervolgt hij de gemeente. Als Jood kan hij het niet anders zien dan dat de gemeente de grondslag van het Jodendom aantast.

Het is ondenkbaar dat Jodendom en christendom op dezelfde hoogte staan, of dat hierin dezelfde geest heerst. In de ogen van het Jodendom zijn Jood en heiden gescheiden. Volgens het christendom horen zij beiden tot één lichaam, de gemeente. Het Jodendom handhaaft de scheidsmuur; het christendom maakte die muur helemaal ongedaan (Ef. 2:14). Daarom kon Saulus, als serieuze Jood, alleen maar een vurig vervolger van de gemeente van God zijn. Het was een onderdeel van zijn godsdienst en hij wilde daarin groeien: *'en in het jodendom meer toenam dan vele leeftijdgenoten in mijn geslacht, daar ik een nog groter ijveraar was voor de overleveringen van mijn vaderen'* (Gal. 1:14).

Wat een man kan hebben aan godsdienst, dat had Saulus. Welke hoogte je ook kunt bereiken, hij bereikte die. Niets weerhield hem ervan op zijn eigen vlees te vertrouwen. Hij bezat alles wat aantrekkelijk was voor de mens als deel van de oude schepping, en de gerechtigheid volgens de wet. Toen hij een nieuwe schepping was geworden, wierp hij dit allemaal ver van zich om het in te ruilen voor de

gerechtigheid van God: *'Maar wat winst voor mij was, heb ik om Christus' wil schade geacht. Jazeker, ik acht ook alles schade te zijn om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, mijn Heer, om Wie ik de schade van alles heb geleden en het als vuilnis acht, opdat ik Christus mag winnen en in Hem bevonden word, niet in het bezit van mijn gerechtigheid die uit de wet is, maar van die welke door het geloof in Christus is, de gerechtigheid die uit God is, gegrond op het geloof'* (Fil. 3:7-9).

De hoofdgedachte in deze verzen is niet de vergeving van zonden door het bloed van Jezus Christus, maar het inruilen van de ene gerechtigheid voor de andere. Als zondaar – de voornaamste van de zondaars – had hij zijn toevlucht genomen tot het bloed van Christus. Hij had vergeving, vrede en aanneming bij God gevonden. Dat vinden we in vele teksten van het Nieuwe Testament. Maar dat is hier niet het voornaamste. Paulus spreekt hier niet over zijn zonden, maar over zijn winstpunten. Hij is niet bezig met zijn behoeften als zondaar, maar met zijn voordelen als mens in het vlees. Een mens in de oude schepping, een Jood, een wettisch gezind iemand. Paulus had zijn zonden bij het kruis gebracht en ze zijn afgewassen door het verzoenende bloed, dat is zeker. Maar we zien hier iets anders. Hier vinden we een wettisch gezinde man, die zijn eigen gerechtigheid ver van zich werpt en die als waardeloos beschouwt. Dit in tegenstelling tot de opgestane en verheerlijkte Christus, die de gerechtigheid is van de christen, de gerechtigheid die tot de nieuwe schepping behoort. Paulus treurt over zijn zonden en hij roemt over zijn gerechtigheid. Hij heeft een schuldig geweten en een lauwerkrans van overwinning om de nek. Hij heeft veel om zich over te schamen en veel om in te roemen. Maar het bijzondere in Filippenzen 3:4-8 is geen zondaar die zich bekeert en vergeving van zonden ontvangt, maar een wettisch gezinde persoon die zijn eigen gerechtigheid aflegt. Een geleerde die zijn lauwerkrans wegwerpt, en een man die eigen roem loslaat. En dat alleen doordat hij de ware heerlijkheid, een onverwelkelijke lauwerkrans en de eeuwige gerechtigheid heeft gevonden in de Persoon van Jezus Christus. Als zondaar had Paulus geen echte gerechtigheid. Maar als farizeeër geeft Paulus de voorkeur aan de gerechtigheid die hem in Christus geopenbaard is. Die is oneindig beter en heerlijker dan de eigen gerechtigheid.

Natuurlijk heeft Paulus als bekeerde zondaar gerechtigheid gevonden om voor God te bestaan, maar dat wordt in dit hoofdstuk niet bedoeld. Het is duidelijk dat niet alleen mijn zonden mij tot Christus drijven, maar dat Zijn volmaaktheid mij aantrekt. Natuurlijk heb ik zonden en daarom heb ik Christus nodig. Maar zelfs als ik rechtvaardig ben in mijn eigen ogen, zet ik dat aan de kant om bij Hem te schuilen. Het is voor mij niet genoeg om te weten dat mijn zonden vergeven zijn,

maar het grootste is dat ik voor God volkomen rechtvaardig ben geworden in Christus.

Toen Adam in de hof van Eden zag dat hij naakt was, maakte hij een schort voor zichzelf. Maar toen de Heere God voor hem een kleed maakte, legde hij die zelfgemaakte schort af. Het door God gemaakte kleed is veel beter dan een door mensen gemaakte schort. Zo dacht Adam, zo dacht Paulus, en zo hebben alle heiligen gedacht die in de Heilige Schrift genoemd worden. Beter te staan in de gerechtigheid van God, die door het geloof is, dan te staan in de gerechtigheid van een mens, die uit de werken van de wet is. Het is niet alleen genade om van onze zonden af te komen door Christus, maar ook om verlost te worden van onze eigen gerechtigheid. Daarvoor in de plaats is de gerechtigheid van God gekomen, die we mogen aannemen.

De plaats van een christen is *in Christus: 'in Hem bevonden worden'*. Dat is de christelijke positie: niets minder, niets lager, niets anders. Niet gedeeltelijk in Christus en gedeeltelijk onder de wet, deels in Christus en deels onder voorschriften.¹ Nee, alleen *'in Hem bevonden'*, dat is de positie die het christendom geeft. Als die plaats losgelaten wordt, is het helemaal geen christendom. Misschien één of ander 'isme', oud of modern, maar zeker geen christendom volgens het Nieuwe Testament. Let dus goed op dit punt: 'In Christus is onze positie'. Hij Zelf is onze gerechtigheid: de gekruisigde, opgestane en verheerlijkte Christus. *In Hem* is de eigenlijke christelijke positie. Niet in het Jodendom, in het katholicisme of enige andere stroming. Niet het lid zijn van een kerk is christendom, maar het 'in Christus' zijn. Dat is de grondslag van waar praktisch christendom en de plaats van de christen.

2. Het doel van de christen

In vers 10 wordt weer een verbinding gelegd tussen het christendom en Christus: *'om Hem te kennen'*. De plaats van de christen is *'in Hem'* bevonden te worden; het doel is *'om Hem te kennen'*. Een leus uit de oude wijsbegeerte is: 'Ken uzelf'. Het christendom heeft een verhevener leus, die naar een hoger doel wijst. Die zegt dat ons doel is Christus te kennen en onze blik op Hem te vestigen. Een ander doel dan dit is geen christendom. Helaas hebben christenen soms andere doelen. In het

---

¹ kerkordes

begin hebben we gezegd dat het hier om het christendom gaat, en niet over de wandel van christenen. Als het doel iets anders is dan Christus, is het geen christendom. De wens van de ware christen is altijd: *'om Hem te kennen en de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden, terwijl ik aan Zijn dood gelijkvormig word'*. Mijn doel moet niet zijn om in de wereld vooruit te komen, veel geld te verdienen, een hoge positie te krijgen of populair te worden. Niets hiervan is een specifiek christelijk doel. Iemand die niets anders te doen heeft, maakt van zulke dingen zijn doel, maar de christen heeft *Christus*. Dat is het verschil. Iemand die Christus niet kent, heeft als doel zijn eigen gerechtigheid te bewerken. Maar voor iemand die zijn positie kent in de opgestane Christus, is de hoogste gerechtigheid door menselijke inspanning eigenlijk verlies. Om je doel te bereiken is de vraag niet: *'Wat voor kwaad steekt erin?'* Maar: *'Is het een doel voor de christen?'*

Als wij genoeg nemen met een lager niveau van christen-zijn komt dat doordat we ons oog richten op een lager doel, en niet op Christus. Het kan een prijzenswaardig doel zijn voor iemand van de wereld, die nog een deel van de oude schepping is. Maar de christen is niet van deze wereld en heeft daar geen plaats in. Hij is wel *in*, maar niet *van* de wereld. *'Zoals Hij niet van deze wereld is'* (Joh. 17:14). *'Ons burgerschap is in de hemelen'* (vs. 20). We moeten onszelf geen lager doel stellen dan Christus. Het geeft niet wat onze plaats in dit leven is: vuilnisman, prins of iets ertussen in. Het maakt geen verschil als Christus ons doel is, en niet onze plaats in de maatschappij. Christus was het enige doel van Paulus. Of hij nu op reis was of thuis, of hij nu het evangelie predikte of hout sprokkelde, gemeenten stichtte of tenten maakte, Christus was zijn doel. Overdag of 's nachts, thuis of op reis, te land of ter zee, alleen of in gezelschap, hij kon zeggen: *'één ding doe ik'* (vs. 14). Dit deed hij niet alleen in zijn werk als apostel, maar ook in zijn leven en wandel als christen. Hij zegt deze woorden tegen ons: *'Wees samen mijn navolgers, broeders'* (vs. 17).

Wij moeten ook niet met minder tevreden zijn. Zeker, wij falen allemaal, maar laten we het ware doel voor ogen houden. Een leerling kijkt naar het voorbeeld, niet naar de laatste regel die hij geschreven heeft. Wij kijken soms weg van ons voorbeeld. We kijken dan naar onszelf, ons karakter, onze belangen, onze naam. We denken aan wat met onze beginselen, positie of plaats overeenkomt in plaats van ons oog te richten op Christus Zelf. Het is vandaag misschien niet vaak te zien onder christenen, maar in Filippenzen 3 zien we dat wel. Dat voorbeeld van echt christendom is voor ons genoeg, laten we ons daarop richten. Laten we andere dingen waarmee ons hart aan de haal gaat oordelen. Laat we in het licht van God wandelen en proberen het volmaakte voorbeeld na te volgen. We zijn altijd

onderweg naar ons doel en moeten ons verootmoedigen dat we dikwijls falen. Ons karakter wordt hierdoor gevormd.

- Als geld mijn doel is – zal mijn karakter begeren,
- Als macht mijn doel is – word ik eierzuchtig.
- Als leren mijn doel is – word ik geletterd.
- Als Christus mijn doel is – word ik een christen.

Het is hier geen kwestie van leven en behoudenis, maar van de praktijk van het christendom. Als we een eenvoudige definitie moeten geven van een christen, zeggen we direct: Een christen is iemand die Christus als zijn doel heeft. Wat eenvoudig. Laten we ernaar streven op die manier een gezond discipelschap te laten zien en daar kracht voor te vinden in deze wereld waar zoveel aardse dingen aan ons trekken.

3. De hoop van de christen

In ons hoofdstuk zien we ook de hoop. De plaats van de christen is *in Christus*. Het doel van de christen is *Christus* te kennen en de hoop van de christen is ook Christus Zelf. Er bestaat een volmaakte relatie tussen die drie dingen. Als ik Christus heb gevonden, heb ik gerechtigheid door het geloof in Christus. En dan is het mijn doel Hem te kennen; en hoe beter ik Hem ken, hoe meer ik ernaar verlang aan Hem gelijk te zijn. Die hoop kan alleen werkelijkheid worden, als ik Hem zie zoals Hij is. Als ik volmaakt rechtvaardig ben en een volmaakt doel heb, heb ik alleen nog nodig alles af te leggen wat mijn doel in de weg staat. *‘Want ons burgerschap is in de hemelen, waaruit wij ook de Heer Jezus Christus als Heiland verwachten, Die het lichaam van onze vernedering zal veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Zijn heerlijkheid, naar de werking van de macht die Hij heeft om ook alles aan Zich te onderwerpen’* (vs. 20-21).

Als we alles samenvatten, krijgen we een volledig overzicht van echt christendom. Wij kunnen niet op elk detail van deze drie punten ingaan, want elk onderdeel op zich vult al een boek. Maar u kunt dit onderwerp voor uzelf verder bestuderen. Leg alle onvolmaaktheden en inconsequenties van andere christenen naast u neer. Onderzoek de grootheid van het christendom door in dit hoofdstuk te kijken naar het leven en karakter van de christen. Neem u in uw hart voor niet het voorbeeld van anderen te volgen, maar dat van Christus. Richt uw oog alleen op Christus en

niet op andere mensen. Laat al mijn blijdschap in Hem zijn, al mijn gerechtigheid, mijn doel en mijn hoop. Om Jezus wil, laat dit bij ons allen zo zijn.

Bron: Misc.Writings 1; Titel: What is Christianity?

